

BÁCSKA

Budapest
Magyar Nemzeti Múzeum

VI. ÉVFOLYAM
98

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőny cím: Déibácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 ÁPRILIS HÓ 26
VASÁRNAP

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1 1/2 Dinár

Szófiától Lisszabonig

Öt év óta minden tavasz meghozza a maga véres meglepetéseit. A formális békekötés óta csak a kombattánsan harcoló fegyverek döreje halkult el, de a lelkek háborgása annál messzehangzóbb. Európa csodadoktorai különböző gyógyszerekkel kísérleteznek, hogy az emberiségnek az ugynevezett béke dárdájával ütött sebeit behegesszék. Napról-napra nyilvánvalóbbá válik, hogy a gyógyulás elmaradásának nem a forrongó osztályok és népek az okai, hanem éppen azok a medicinák, melyekkel Európa bölcsői meggyógyítani vélték a betegségeket. A különböző forradalmak, ellenforradalmak és diktatúrák egy normális béke közepette el sem volnának képzelhetők. Európának a békekötése utáni esztendei nem egyebek, mint sorozatos puccsok történései, melyekhez a kísérőzenét különböző népek nyugtalanságai, kétségbeesett erőfeszítései, vak és vad kísérletei szolgáltatják.

Csak ebből a szempontból lehet megérteni az olasz és spanyol diktatúrák létrejöttét és csak ebből a szempontból vizsgálódva lehet megérteni a portugál és főleg a bulgár eseményeket. Spanyolország és Portugália nem vettek ugyan részt a háborúban, de mert már békeben is rendezetlen politikai és szociális viszonyok között éltek, könnyen rájuk ragadhatott a háborúk mentalitása és az erőszak szentségében való hit. A bulgáriai véres merényletek és kommunista mozgalmak végső fokon a békekötés igaztalanságainak függvényei és egy agyongyötört, vérig sértett, megalázott, konzolidálódni nem tudó ország kétségbeesett kísérletezése, melyen át a szabadság levegőjéhez akar jutni. Bármennyire Moszkva kezeit kutatjuk a véres merényletek hátterében, bizonyos, hogy Moszkva nem tudott volna eredményt elérni pénzállozatai és igazgatási ellenére sem bolsevista igazgatással a bulgár nép lelkében, ha a békekötések szelleme elő nem készítette volna erre a talajt.

Bulgáriában az intellektuális rétegek csekély száma, de e csekély szám ellenére is győnge anyagi bázison állanak. Mindazáltal, sőt éppen ennek ellenére élesebb osztálytudattal vannak felruházva, mint a többi államok intellektuáljai. A demokratikus, erősen osztálytudatos bulgár paraszttal szemben ezek az intellektuális nem sok megértéssel vannak telítve, a parasztság pedig határozottan gyűlölködve nézi a városi elemeket.

A megalázott és a békekötés által teljesen zilált viszonyok közé került Bulgáriában ezek az osztályellentétek annál is inkább kimélyültek, mert a parasztság elégedetlenségéhez és hatalmi akarásához a leszerelt katonatisztek csoportjainak tipikusan háború utáni lézengő ritterjei is hozzácsatlandók. Meggyőződés és érdek lassanként elszánt fanatizmussá változott át e lézengő ritterekben, akiknek meggyőződését és fanatizmusát az a körülmény is erősítette, hogy tulajdonképpen nem volt mit kockáztatniuk. Bármilyen szimpátiával kísérik a Cankow-kormány erőfeszítéseit a bolsevista agitáció leküzdésére, bármilyen megdöbbenéssel állunk meg az emberi fanatizmus korlátoltságából fakadó és borzalmas tettei előtt, bármennyire sikert kell kívánnunk Cankowéknak a bolsevista mozgalmak leveretéséhez: azt objektíve mégis meg kell állapítanunk, hogy a bolsevista agitáció felülkerekedésében magának a Cankow-kormánynak is nagy része van. Nagy része van azért, mert Sztambulinszkiék parasztdiktatúráját ők is ellenforradalmi

eszközökkel törték le és egy par excellence parasztszámban mindent megtettek az öntudatos parasztság érdekeinek semmibevevése.

Azoknak tehát, akik otulva a merényleteken, egy koncentrációs kormány alakításában látják a bulgár kérés

Pasics Beogradba érkezett

Fontos események előtt

Beograd. Pacics Nikola miniszterelnök tegnap reggel a zagrebi gyorsvonattal a fővárosba érkezett.

A miniszterelnök a bulgár események következtében sem rövidítette meg pihenését, hanem amint eredetileg is tervezte 25-én érkezett meg Beogradba. Pacics azért ragaszkodott az eredeti programhoz, hogy ne izgassa fel a kedélyeket, mert ha esetleg előbb tért volna vissza Beogradba ez semmiesetre sem gyakorolt volna jótékony hatást a bulgár események következtében eléggé felingerelt politikai életre.

A miniszterelnök megérkezése után azonban igen fontos események várhatók úgy belpolitikai, mint külpoliti-

dés megoldását, kétségtelenül igazuk van. A reakció mindig önmagára vehető, amikor uralmát terrorisztikus eszközökkel kezdik ki, amikor az elnyomottak az emberileg megengedettnél erüptívabb eszközökkel próbálnak felszabadulni a diktatórikus nyomás alól.

kai téren, bár valószínű, hogy a bulgár kérdés miatt a kormány rekonstrukció és más belpolitikai jelentőségű kérdések rendezése némi halasztást fog szenvedni.

A bulgár kérdéssel áll összefüggésben Seba csehszlovák és Okenszki lengyel követ látogatása tegnap a külügyminisztériumban. A követek a Szófiából érkező jelentések valamint a kormány magatartása iránt érdeklődtek, Nincsic megnyugtató kijelentéseket tett, bár a kormány állásfoglalásáról nem informálhatta a követeket, miután a kormány csak most — Pacics visszatérte után — fog behatóan foglalkozni a bulgár ügygel.

A szovjet tiltakozik a bulgár vádak ellen

Rakovszky londoni szovjet-követ és Csicserin népbiztos szerint Moszkvának semmi köze sem volt a szófiái merénylethez Orosz csapatösszevonás

London. A bulgár kormány a király elleni merénylet és a bombamerénylet után azt állította, hogy a merénylők Moszkvával állanak összeköttetésben és a szovjet rendezte a merényleteket. A bulgár kormány ezen vádjaira a szovjet londoni követe, Rakovszki kijelentette, hogy a szovjet kormány semmiféle összeköttetésben nem állott a bulgáriai merénylőkkel. Bulgáriában ma olyanok a viszonyok — mondta Rakovszky — hogy, akik forradalmat akarnak szítani azt Moszkva segítségével nélkül is megtehetik. Bulgáriában 1897. óta az államférfiak közül csak nagyon kevesen haltak meg természetes halállal. A kormányváltások sem törvényes uton történtek, hanem mindig államcsinnyel. Ezek a folytonos zavargások is azt igazolják, hogy Bulgáriában nincs szükség a szovjet segítségére azoknak, akik forradalmi uton akarnak a mai helyzetet változtatni.

Moszkva. Csicserin külügyi népbiztos tegnap fogadta az amerikai lapok tudósítóit és a leghatározottabban megcáfolta a bulgár kormány azon híreit, hogy a szovjet támogatta a bulgár merénylőket.

Koppenhága. Dán lapoknak jelentik Moszkvából, hogy a szovjet a román határ mentén negyven hadosztályt összpontosított. Ugyancsak nagyobb csapatösszevonások vannak folyamatban a lengyel határ mentén is. Mindezen csapatmozdulatok állítólag a bulgáriai eseményekkel állanak összefüggésben.

Bulgária helyzete súlyos, de nem végzetes

Szófia. Az eddigi összegezett pontos információk szerint a bulgáriai helyzet nagyon komoly, de egyáltalán nem kétségbeesítő s a sajtóban megjelent hírek részben roppant túlzottak, részben pedig egyáltalán nem felelnek meg a valóságnak.

A merénylet előzményei

Már jóval a merénylet elkövetése előtt a bulgár kormány birtokában volt azoknak a terveknek, amelyek alapján

az összeesküvők elköveték az április tizenhatodik merényletet, s amely merénylet kezdete lett volna egy kommunista agrárforradalomnak.

A belügyminiszter azonnal összehívta a rendőri és állambiztonsági vezetőket, akikkel beható tanácskozást folytatott a készülődő merényletek megakadályozásáról. Még e hó elején tudták pozitív formában, hogy a merénylet tervezője és végrehajtója Minkoff katonatiszt, aki Moszkvában a szovjethadseregben végzte katonai mérnöki tanulmányait, s egyik legértékesebb tagja volt a bulgár katonai mérnöki karnak, különböző merényleteket akar végrehajtani. Azonban a rendőrség minden igyekezete hiábavaló volt. Minkoffra nem tehetett rá a kezét. Ezen a tanácskozáson határozta el, hogy elrendelik a kerületenkénti nyomozást s házkutatást tartanak minden gyanús embernél.

A bulgár agrárpárt azonban óriási ellenpropagandát fejtett ki az országban, úgy, hogy a kormánynak le kellett mondania a kerületenkénti házkutatás tervéről, a amellyel egész biztosan megtudta volna akadályozni a merényletet, mivel a merényletet követő órák leforgása alatt éppen ezzel az eszközzel találták meg Minkoffot és társait.

Egy másik nehézséggel is meg kellett birkóznia a kormánynak. Tagadhatatlan, hogy a bulgár aprárpárt egyik legnagyobb része az, amely ezeket a kommunista puccsokat irányítja s teljesen a moszkvai tervezet alapján. Nem azért, mintha kommunista érzelmeik lennének, hanem a kommunisták puccsaitól várják azt a zavaros helyzetet, amely lehetővé tenné számukra a hatalom visszanyerését.

A bulgár hadsereg

A bulgár hadseregről egy magasrangú katonatiszt a következőket mondta munkatársunknak:

Bulgária fegyveres ereje ma vámoröklökkel egyetemben alig tehető harmincezer emberre. Azonban ezeket is alig bírja fizetni az állam, mivel a zsold nagyon magasra rug. Most hogy megkapta Bulgária azt a tizezer főnyi

sereget, amelyet a Népliga engedélyezett kérdés, vajjon az állam elegendő anyagi erővel bír-e azokat megszervezni s fenntartani. Ugy gondolom, hogy itt szükség lesz egy kis nemzeti verbuválásra s önkéntes formációkat szervezni olyan legényekből, akik nem kérnek zsoldot. Mert ha ezt nem teszi Bulgária, ha nem vesz igénybe nagyobb hadsereget, rövid időn belül elpusztul az ország.

Mert ma már egészen biztos, hogy az állami középületek, magtárak, vízvezetékek, dróthálózatok, valamint a vasuti vonalak a legnagyobb veszélyben vannak. Nem szabad egy pillanatra sem elfeledni, hogy Bulgária ma már egy kitűnően szervezett bolsevik terrorista csoporttal áll szemben, melynek legerősebb támasza a földmives párt egy része.

Ha a tábornokok helyett miniszterek veszték volna oda, a rend teljesen felfordult volna. Csak Cankov bátorságának köszönhető, hogy így is nem történt nagyobb baj. Mivel ez a bombamerénylet volt a forradalom előjátéka, másnap már egész Bulgária a lázadó agrárok s cinkostársaik kezébe került volna.

Pedig hiába erőlködnek az agrárok. Nekik éppen a bolsevikiekkel való összepaktálásuk miatt nincs gyökerük a népben. Éppen ezért nem is fél tőlük a kormány. Sokkal jobban fél egy esetleges bolsevik pucstól, ha nem kap idejében elegendő hadsereget, hogy ezt ellensúlyozza. Annyi bizonyos, hogy Bulgáriában, eltekintve apró ösztötközésektől, melyek különösen a letartóztatások miatt történnek, semmiféle zavargás nincs. Forradalomról pedig szó sem lehet. (B. L.)

A szubotikai kémkedési affér

Szabadlábba helyezték az egyik gyanúsítottat

Szubotikai államrendőrség egy kém-szervezetnek jutott a nyomára és a nyomozás során több letartóztatást eszközölt. A vizsgálat kiderítette, hogy Keller Eta, Krnjazki Lázár, Janusko István és Szloboda Ida állandó összeköttetésben voltak a szegedi kémelhárító iroda vezetőjével és Eger kapitánytól bizonyos instrukciókat kaptak. A letartóztatottak a rendőrségen beismerő vallomást tettek és a vizsgálóbíró előtt kisebb módosítással Szloboda Ida kivételével mind a három letartóztatott megismételte beismerő vallomását. Tászcis Alexander vizsgálóbíró tegnapelőtt befejezte a kémkedési ügyben a vizsgálatot és elrendelte valamennyiük ellen a vizsgálati fogságot. A vádoltak felebezéssel éltek, mire a vádtanács Szloboda Idát szabadon engedte, a többiek vizsgálati fogságban maradtak.

Tőzsde

Április 25	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	8.285	—	—
Zürich	—	1210.—	1209.—
Newyork	516.25	62.225	62.25
London	24.84	300.—	299.75
Páris	26.82	325.—	325.25
Milano	21.18	256.—	256.—
Prága	15.325	185.125	185.25
Berlin	122.90	—	—
Budapest	0.0072	—	0.0870
Brüsszel	26.10	—	—
Bécs	0.0072	—	0.08785
Bukarest	2.30	—	—
Amsterdam	206.60	—	—
Szófia	3.775	—	—
Krisztiania	—	—	—
Szatoniki	—	—	—
Varsó	—	—	—

Visszajöttek a temerini „földkóstolók” Anatóliából

Kedvező viszonyok közé fognak jutni a kivándorlók

A „Délbácska” hasábjain nemrégén részletesen beszámoltunk arról az akcióról, amelyet Bernhardt Nándor temerini kereskedő kezdeményezett azzal a céllal, hogy egy törökországi nagybirtokra telepítsen száz temerini családot. A kivándorlók anatóliai tartózkodását husz évre tervezték egy jelenleg parlagon heverő nagy birtokon, s a husz év leteltével valamilyen visszatértek volna Temerinbe. A száz család megbízásából két temerini polgár, névszerint Pap Mihály és Kellmen János egy hónappal ezelőtt Anatóliába utaztak, hogy ott megtekintésük a birtokot, s meggyőződjenek arról, hogy az éghajlati viszonyok és egyéb körülmények megfelelőek-e, vagy sem? A két ember három nappal ezelőtt tért vissza, s mindketten azt állítják, hogy kivándorlás valamilyen számára valószínűs szerencsét jelent. A termőföld kitűnő, megmunkálása nagyon könnyű, az éghajlat enyhe, a vidék általában egészséges.

A kivándorlásra kész temerini földművelők természetesen örömmel vették tudomásul a két „földkóstoló” referációját, s most már csak az utlevél kiállítását előtti kifizetendő adó kérdése okoz gondot. Az érdekeltek valamilyen szinten azt hiszik, hogy a pénzügyigazgatóság olyan összegű adó megfizetését fogja tőlük követelni, amely messze túlhaladja anyagi erőiket. Véleményünk szerint erről aligha lehet szó, miután a nincstelen és keresetnélküli temerini földművelőket csak a legminimálisabb adóösszeg megfizetésére fogják kötelezni, s ezzel megoldást fog nyerni a temerini kivándorlás problémája ugyanarra, hogy a száz család még ezen a tavaszon utnak fog indulni.

Dobrovoljácok

A bor hatása — Tárgyalás a törvényszéken — Felmentés

Tokin Paja és Petrovics Szevan Sztári-Futakon lakó dobrovoljácok, s mindketten az arany vitézségi éremmel kitüntetve, tegnap a novisadi törvényszék büntetőtanácsa előtt állottak, Tokin Paja mint vádlott, Petrovics Szevan pedig mint sértett. A tárgyalás előtt azonban mindketten azt kérték, hogy szüntesse meg a bíróság az eljárást és mentse fel a vádlottat, mert ők már kibékültek. A bíróság természetesen nem tehetett eleget kívánságuknak és megtartotta a tárgyalást.

Az ügyészség vádirata szerint 1923 novemberében Tokin Paja és Petrovics Szevan együttesen jöttek haza a me-

zei munkáról és utközben betértek egy kocsmába. Itt egyik liter a másikat követte és közben elbeszélgettek háborus emlékeikről. Egyszerre csak azt mondta Petrovics Tokinnak, hogy „az én éremem arany, a tied azonban csak ezüst”. Tokin felháborodva válaszolta, hogy az övé is arany, de mindkettőjüknek kalapot kell emelni öccse előtt, aki a Karagyorgyevics csillagot kapta. Szó szót követett, szidalmazni kezdtek egymást, majd Petrovics felugrott és hívta Tokint, hogy jöjjön vele megbirkózni. A két ittas ember egymásnak ment, feldöntötte az asztalokat, székeket, az erősebb Tokin hamarosan letépette Petrovicsot, aki gyengébben meg is sebesült. A birkózásnak a közben odahívott rendőrök vetettek véget.

Hogyan kell a munkások adóját fizetni

A pénzügyminisztérium még nem adott ki végrehajtási utasítást a munkások 2 százalékos adójának a befizetésére

Az új pénzügyi törvény — a költségvetési tizenkettedekről szóló törvény — hozta azt a meglepetést munkásoknak és munkaadóknak egyaránt, hogy a munkások bérük 2 százalékát tartoznak adóként befizetni, ezzel szemben viszont minden más adó alól mentesítik őket, kivéve a rokkant és rendkívüli állami pótdadót, ami körülbelül 0,8 százaléknak felel meg. Miután a pénzügyi törvény a munkaadókat teszi felelőssé a munkások adójáért, a munkaadók a munkások béréből már le is vonják a 2 százalékos adót. A munkaadók azonban nem tudják, hogyan fizessék be a munkások 2 százalékos adóját,

A rendőrség beavatkozása után szétváltak, de rövidesen ismét találkoztak egy kocsmában, ahonnan az ittas Petrovics csakhamar hazament és lefeküdt. Tokin azonban nem ment haza, hanem egyik kocsmából a másikba ment. Éjjel hazament fegyveréért, amellyel végig botorkált Futak utcáin, míg végre Petrovics háza elé ért és itt az ablakon át belépett Petrovics hálszobájába. A golyó Petrovics felettségét a karján könnyebben megsebesítette. A lövés zajára előjött rendőrség letartóztatta Tokint.

Miután Petrovics nem kérte Tokin megbüntetését, a bíróság felmentette. Az ítéletben azonban az ügyész nem nyugodott meg, hanem felebbezett ellene.

de nem tudják az adóhivatalban sem, hogy miként történik a munkások 2 százalékos adójának a befizetése.

A „Délbácska” munkatársa ezért a pénzügyigazgatóságon érdeklődött, hogy miképpen történik ennek az adónak a befizetése. Kérdezésünkre azonban a pénzügyigazgatóságon sem tudtak pontos választ adni, miután a pénzügyminisztériumtól még nem érkezett meg az adó befizetésére vonatkozó végrehajtási utasítás. Hozzáfügték azonban a pénzügyigazgatóságon, hogy a munkaadók továbbra is vonják le munkásaik béréből a 2 százalékos adót, mert az adót a munkaadóktól fogják követelni.

Bácsmegeye még nem oszlik fel

Torontál-Temesmegeye is fennmarad még

Az április-július havi költségvetési tizenkettedekről szóló törvényben van egy rendelkezés, amely kimondja a megyerendszer megszűnését és megemlíti, hogy a megyerendszerek, mint közigazgatási egységnek, további fenntartására csak a minisztertanács adhat engedélyt.

Most érkezett meg a belügyminisztérium végrehajtási utasítása az indeminációs törvény 73-ik pontjáról, amely szabályozza a főispánok, illetve kerületi főnökök hivatali működését.

A végrehajtási utasítás Bács-Bodrog megyére vonatkozólag fontos rendelkezést tartalmaz, amelyben engedélyezi Bács-Bodrog megye további fennmaradását Sombor székhellyel és egyelőre elhalasztja a likvidálás munkáját. Ugyancsak halasztást kapott Torontál és Temesmegeye is.

A felszámolás és a hivatalok megszüntetésének elhalasztása addig érvé-

nyes, amíg a kerületi közgyűlés, illetve a törvényhatósági bizottság meg nem alakult. Csak ennek megtörténte után kezdik meg a likvidációt, amelynek befejeztével Torontál-Temesmegeye és Bácsmegeye mint közigazgatási egység véglegesen feloszlik.

Fontos rendelkezése a végrehajtási utasításnak, hogy a Vajdaság területével megszünteti Sombor, Noviszád, Pancsevó és Vrsac főispáni hivatalát.

A négy város főispánsága 1925 április 30-ikával likvidálni tartozik és május elsejétől kezdve beszünteti működését.

Szombor és Noviszád főispánságát — a rendelet szerint — beolvasztják Bácsbodrog megyébe, Pancsevót hozzácsatolják a beográdi kerülethez és Vrsacot a szmederevói kerülethez.

Az eddigi szabad királyi városok utlevélkiadási jogát a fennhatóságot gyakorló főispánok átruházhatják a

városi rendőrkapitányokra, akik azonban a főispán utasításai alapján tartoznak eljárni és annak felügyelete alatt végzik e teendőket.

A végrehajtási utasítás többi része az adminisztratív teendőkre nézve ad utasítást a kerületi főnököknek. A főispánok hatásköre megfelel a régi törvénykönyvek idevontkozó szakaszaiban megszabott rendelkezéseknek.

A négy vajdasági város főispáni hivatalának átvételénél jelen lesz a kerületi főispán vagy helyettese, a városi főispán és a belügyminisztérium képviselője.

Szombor és Pancsevó április 30-án, Vrsac és Noviszád pedig május 1-én likvidál.

A belügyminisztérium megbízásából Pancsevó és Vrsac likvidálásánál Vlaszkalin Milorád belügyminiszteri inspektor, Szombor és Noviszád főispáni hivatalának átvételénél pedig Iszailovics Vászsa inspektor lesz jelen.

Harmínckét új hidroplánt épít

állami rendelésre a novisadi Ikarus repülőgépgyár

A novisadi „Ikarus” repülőgépgyár, amely mint ilyen, egyetlen az állam területén, a legutóbbi hónapok alatt hatalmas iram fejlődést mutat. A minden tekintetben modern üzem által elkészített gépek kontinentális viszonylatban is elsőrangúak s teljesen feleslegessé teszik a jövőben azt, hogy a hadsereg külföldön szerezzék be a repülőgépeket. Három nappal ezelőtt Konyovics Demeter, a gyár igazgatója Kotorban (Bocca di Cattaro) öt, nemrégén készült gépet adott át a hadseregnek. Az átvételénél jelen volt több francia pilótatiszt is, akik a gépek minőségéről kivétel nélkül a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak. Mind az öt gépet Konyovics repülte be.

A próba után a gyár harmínckét újabb hidroplán elkészítésére kapott megbízást. Ezek körülbelül egy év alatt fognak elkészülni. Nem tartjuk érdektelennek megemlíteni, hogy az „Ikarus”-ban készült gépek ötven százalékkal olcsóbbak, mint azok, amelyeket Franciaországban vásárolt az állam.

Járvány esetén

kézmóshoz feltétlenül használandó

Egy mérges ember naplója

Nem verekszem a szabónővel!

Nőt megverni: becsten dolog. Verekedni vele: egyenesen vérlázító. Tudom. Ezért nem is verekszem a szabónővel. És ha százszor is ökölbe szorul a kezem — mégse, nem teszem. Uriember akarok maradni. Pedig az a szabónő igazán megérdemelné, hogy jól eldöngessem.

Hazajön ma a feleségem az új ruhájában... hát hol is kezdjem? Kissé nehéz volt fölfedezni, hogy hol kezdődik rajta a ruha. Ujja nincs. Jó, hogyha térdig ér, ezenkívül pedig az alrészét oldalt kigombolható. Ki is volt gombolva. A ruha egyébként, ahol ruha volt, igen finomnak látszott, ezt meg kell adni. Ami igaz, az igaz. Csak kissé pókhálószerűnek láttam.

— Fiam, — mondtam a feleségemnek — talán mégsem elég szolid ez a ruha. Egy egyszerű magántisztviselő felesége.

— Fúj, hát már megint! Már megint kezdod? Hát tehetek én róla, hogy ma ez a divat?! Menj, verekedjél a szabónővel, aki rámadta, de engem ne kinnöz! Nézz meg az ember!

Első pillantásra beláttam, hogy nőnek igaza van. Nemcsak abban, hogy

verekednem kell a szabónővel, de abban is, hogy nézze meg az ember, aki ott jár ahol a feleségem, akarva nemakarva megnézi. Különösen a férfiember.

De tovább gondolkozva, észrevettem, hogy ez nem megoldás. Nem verekedhetem a szabónővel. Ami pedig a „megnézés” illeti: én épen azt nem akarom, hogy a fiatal emberek úgy nézzen a más feleségére annak idején...

Igen jól emlékszem: ebben a nézésben két momentum volt. Az egyik — valljuk be őszintén — elég megalkuvó fogalmazásban így hangzik: „Ejnye, de jóállású nő ez!” A másik, amelyik két másodperc múlva érvényesült, így fejezhető ki: „De nagy hülye lehet a férje ennek is!”

Egyik gondolatban sincs tulságosan sok tisztelet.

Engedelmet kérek! Ne tessék a szememre hányni, hogy miért nem beszéltem úgy legénykoromban, mint most. Mit tudtam én akkor, hogy milyen komoly és nehéz dolog a házasság! És azután: mindenki a saját állását védi! És hatévi házassági és kétszeres családapai mivoltamat védem, mint annakidején az előretolt állást a fronton.

Ném mentségére rengeteget fel tudok hozni. A kétségbeesetten dolgozó

indusztriális érvényesülni akar. Nem fogyván a szolid szövet: az átlátszó, pókhálószerűvetekre veti magát, igen pompás ösztönrel számítván a nő lebirhatatlan exhibitionizmusára.

A szabóipar, nem látván egéb ielhetőséget, a feltűnő szabást, a kiabáló cégérességet erőlteti, ugyancsak a nő önmutogatási vágyára alapozván. S amit amugy nem tudott volna elérni, eléri így; a merész divat mindig hamarabb terjed, mint az elkendőző és nóm kénytelen úgy öltözködni, mint Kirakathyné, hacsak nem akarja azt, hogy ósdi, ostoba nőnek tartsák.

De megálljunk csak! Hát miért is kell az én feleségemnek Kirakathyné?

És mit mondhat róla ez a nő, ami súlyosabb volna, mint ama fiatal emberek őszinte érzése? Az, hogy K-né mit mond róla, ha látja, hogy nem egészen bolondja a divatnak: az fontos. De hogy az utcán lebzselő aranyilju „jóállású nőnek” gondolja őt és „hülyének” engem: az nem fontos? Hát akkor miért nem ment férjhez, vagy Kirakathynéhoz, vagy ama fiatalok egyikéhez és miért nem hagyott engem magamra szépen fejlődő demenciámmal? Ha jól meggondolom: egészen minősíthetetlen, hogy az én keresetemen vett ruhának más legyen a sugalmazója, a bírálója és az élve-

zője. Mert én nem élvezem, az már bizonyos.

Mélyebben van a baj? Meglehet. Ha el kell hinnem, elhiszem, hogy hat év után a feleségem ráérhet törődni másokkal is. Hogy most már az „egészen más és csak nem képzeled, hogy világ végéig a te guszatusod lesz az enyém is”. Keserű lesz, de le fogom nyelni, ha egyszerre kipattan. ami a felszín alatt rejtőzött idáig: hogy sem én, sem a gyerekek „nem kötjük le” a feleségemet.

Valami efélet érzék régen... most végre kiderült, meg is mondták nekem... és az ökölbe szorított kezem kienget, a düh ráncái eltűnnek a homlokomról s valami nagy hideg nyugalmat érzek...

Kivételesen nem vagyok mérges. Nem verekszem a szabónővel.

Itt nincsen kivel verekedni. A szabónővel a legkevésbé. Végre is olyan ruhát kell varrnia, amilyent rendelnek tőle és ő csak azt terrorizálhatja, aki gyengébb nála. De ha a feleségem már nem nekem öltözik, nem nekem akar tetszeni és nem bírom rávenni, hogy ő instruálja a szabónőt és nem megfordítva: akkor itt kezd megszűnni minden. Nincs kivel beszélni. És akkor verekedni sem lehet senkivel. Legkevésbé a szabónővel. Skrupulózus,

EZ NOVISAD

Ötszáz bubifrizurás nő van Novisadon

A bubifrizura körül ma már elült a nemrégben még igen szenvedélyes vita, amelyben a két vitatkozó fél között egy harmadik maradt felül, a női fodrász, aki a divathóbort összes előnyeit a maga számára kamatoztatja. A bubifrizuráról többek között azt is illik tudni, hogy csak állandó „kezelés” mellett hat. A rövidre nyírt női hajkoronát állandóan ondolálni kell, s ez az, aminek szükségét már oly régen érzik a hajmesterek. A nőfodrásztermekben sohasem volt akkora forgalom, mint a rövid haj divatbajjövése óta. Egy közepes érdeklődés mellett lezajló színházi előadásra nincsen annyi látogató, amennyi egy délután megfordul egy-egy bubiműhelyben. Hozzávetőlegesen öt-hatszáz hölgy hord Novisadon bubifrizurát tizenhat éven felül. Az ennél fiatalabbak természetesen nem számítanak. Hogy ez a divat valóban praktikus, mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy az egyik nőfodrász, aki két év óta viseli a bubifrizurát gondját, a múlt héten háztulajdonossá lépett elő, negyedmillió dinár értékben.

Szakorvos, vagy nem szakorvos?

Az egészségügyi minisztérium nemrég leiratban értesítette a novisadi egészségügyi felügyelőséget arról, hogy a jövőben csak azok az orvosok használhatják a „specialista” címet, akik igazolni tudják, hogy abban az ághoz két éves klinikai gyakorlatuk van. A rendelet megjelenésekor egyik novisadi orvos címtáblája alatt ezek a sorok voltak olvashatók:

Sebéz
Belgyógyász
Nőgyógyász
Vér- és nemi betegségek szakorvosa.

Miután a négyszeres szakorvos nem tudta igazolni a megkövetelt klinikai gyakorlatot, felszólították, hogy címtábláján csak az egyszerű „med. univ.” felírást használja. Az orvos nem jött zavarba. Ha rövid a gyakorlat, told meg egypár betűvel, gondolta, s átfestette tábláját eképpen:

Sebézet
Belgyógyászat
Nőgyógyászat
Vér és nemi betegségek.

Az egészségügyi felügyelőség azonban nem fogta fel ilyen kedélyesen a címtáblaügylet. A leleményes orvosnak elmagyarázták, hogy az új címtábla ugyanaz lilában, ezért sürgősen eltávolítandó. Az ötleter orvos elszomorodott szívvel vette tudomásul a szigorú rendelkezést s azóta címtábláján a név alatt csupán ez olvasható:

Med. univ.

Egy igen jeles költemény

A tavasz a szerkesztőségekre nézve többek között a fűzfapoézis kivirágzásának veszedelmét is jelenti, nem beszélve a felöltő és ruhagondokról valamint azokról a kellemetlenségekről, amelyek élvezhetetlenné teszik a természet ébredésének misztikus hónapját. A mai póstával például a következő levelet kaptuk:

Mélyen tisztelt Szerkesztőség. Egypár igen jeles költeményt ajánlok. Tisztelettel W. A. Novisad.

EGY BOLDOG SZIV

I.

Életbe jött a béna szívem,
Mijóta a lágy szivedel összevegyültem
Emlékszel a múlt időre
A gyönyörű fűzfaerdőre?
(A második strófát a nyájas olvasó utólagos jóváhagyásának reményében kihagyjuk.)

III.

Minél távolabb mentünk
A gonosz népektől
Anál örvedebb volt szívünk
A szerelemtől.
(A harmadik strófa két két utolsó sorát kiméletességtől elsikkasztjuk az örökkévalóság elől.)

IV.

Hogy remeget az ajkunk
Az örömtől s hogy dobogot
A szívünk a szerelemtől
S néma bucsut vettünk
Egymástól, mint a gyümölcs a fájától.
Hát erre a bucsura azt mondjuk,

hogy éppen ideje volt, mert ha ez a kétségtelenül figyelemreméltó idill még tovább tart, a jeles költő képes lett volna még négy strófát írni. Ezt pedig őszintén szólva már nem tudtuk volna elviselni. Egyet azonban nem értünk. Mért boldog e vers írója? Hát nem olvasta el a saját versét? (cs.)

A népjóléti miniszter a lakástörvényről

A háztulajdonosokat és szegényeket akarja a lehetőség szerint megvédeni — Senki sincs megalégedve a törvénnyel, mert a közélet jár Mikor szünik meg a lakástörvény?

A parlament rövidesen megkezdi a lakástörvény tárgyalását, miután az május elsejéig tető alá kell hozni.

Munkatársunk ez alkalomból felkereste Gyuricsics Márko népjóléti minisztert, aki a lakástörvényről a következő nyilatkozatot tette:

— Ez a törvény tényleg bizonyos kényszert gyakorol a háztulajdonosokkal szemben, ez azonban a mai szociális helyzetnek az eredménye. Nem lehet másként lakáshoz juttatni a gazdaságilag gyengébbek, mint úgy, hogy törvényes úton kényszerítjük a háztulajdonosokat arra, hogy bizonyos áron juttassanak ezeknek lakást. Eddig ezt az állapotot még nem szüntethették meg, de a mostani törvényben igyekeztünk minél kevésbé sérteni a háztulajdonosok jogait.

A mostani törvény már is nagy haladást jelent az eddigivel szemben. Így a háztulajdonosok szabadon rendelkezhetnek nyitott helyiségeikkel. Bár a háztulajdonos még mindig nem rendelkezhet egész házával szabadon, annak egy részével azonban már igen. Ez nagy anyagi előnnyel jár a háztulajdonosokra nézve.

Nagyon kényes az albérletek ügye. Eddig nagyon gyakran megtörtént, hogy a bérlő 2—3 szobát albérletbe

adott lakásából és így háromszorosát sőt négyszeresét kapta annak, mint amennyi házbért fizet. Ezentúl a bérlő csak egy szobát adhat albérletbe és ezt is csak a háztulajdonos tudásával, vagy ha a háziúrral nem tud megegyezni, akkor a bíróság fogja megállapítani, hogy mennyit kérhet a szobáért és mennyit kell ezért a háziúrnak kifizetni.

Nagy jelentőséggel bír az, hogy a törvény megállapítja, kik a gazdaságilag gyengébb egyének és kiket véd jobban a törvény. A többiekkel szabadon állapodhat meg a háztulajdonos a lakbér nagyságát illetően. Azon a napon, amikor ezen gazdaságilag gyengébb egyének részére sikerül lakásokat építeni, megszűnik ez a törvény és minden háztulajdonos szabadon rendelkezhet házával.

Amikor a közvélemény megismerte ezen törvényjavaslatot, nagy elégedetlenség fogadta. Ez azonban természetes, mert egyik félt sem lehetett kielégíteni, nekünk a közéletnek kellett haladni. Már arra igyekeztünk, hogy a háztulajdonosokat és a gazdaságilag gyengébbeket a lehetőség szerint megvédjük. Amennyire ezt lehetett, megtettük.

Kalandorkarrier Temerintől—Ángoráig

Kovács Ákos Ágoston „főhadnagy” aki meggyilkolta és kirabolta Reismann zongoragyárost

A gyilkos hat nappal ezelőtt autón tett látogatást Temerinben

1918 novemberében a budapesti Emke kávéházban egy tiszt vezetése alatt álló járőr igazolásra szólított föl egy „önkéntes káplárt”, aki a járőr egyik tagjának állítása szerint jogosulatlanul viselte úgy az önkéntesi karpaszományt, mint a két csillagot. Az önkéntes nem tudta magát igazolni, s amikor a járőr erre beakarta kísérni, egyszerűen meglépett a kávéházból.

Nyolc hónappal később

Eme rövid előjáték után nyolc hónappal egy Budapesten tartózkodó bácskai fiatalember lakásán megszólal a telefon, majd a következő rövid párbeszéd folyik le:

— Halló X?
— Igen. Ki beszél ott?
— Szervusz! Itt Kovács Ákos főhadnagy.

— Kovács Ákos?
— Igen! Temerinből.
— Te vagy az Guszti? Hogy lettél te Ákos? És hogy lettél főhadnagy?
— Majd egyszer elmondom.
— Hol vagy most?
— A kormányzó ur detektívosztályán. Keress föl! Szervusz!

A felszólított még aznap átlátogatott Budára, ahol a kormányzóság detektívosztályán minden kétséget kizáróan megállapította, hogy Kovács (Ákos) Ágoston főhadnagy urnak mindezeideig híret sem hallottak.

Ákos földbirtokos lesz

Kovács Ágoston ur később levette az egyenruhát, s valami tisztességes polgári foglalkozás után látott. Először többedmagával meggyilkolta Reismann zongoragyárost, azután valahol állítólag földbirtokot vásárolt. Ettől kezdve a főhadnagy-káplár-infanterista állandóan úgy szerepelt, mint földbirtokos. Mindig elegánsan járt, az ujjait briliánsgyűrűkkel ékesítette, sokszor látták autón, s hogy ismerőseit méginkább zavarba ejtse, egy napon a pápa a „pro Ecclesie” rendjellel tüntette ki. Akkor természetesen még senki sem sejtette,

hogy a biztos fellépési és jómodoru ember mögött ki rejtezik. Legkevésbé azok, akik lehetővé tették, hogy a kalandor egy ilyen magas pápai rendjelhez jusson.

Hogyan kapott „Kovách” pápai rendjelet?

A magyarországi kommun csőcselékuralmának bukása után Kovács is, mint akkor annyian, „hazafias felbuzdulás” ürügye alatt a legkülönbözőbb atrocitásokat követte el, s Budapesten kifosztott egy kegyeskereskedést. Erről a rablásról természetesen senki sem tudott, s Kovács, aki értette a módját, miként járja az akkori zavaros időkben a makulátlan lovagot, kieszközölte, hogy megkapja magának a bonyhádi állami nagytőzsde bérletét. Bonyhádra való bevonulása után a bonyhádi katolikus plébánost esperesplébánossá nevezték ki.

Kovács nagytrafikos ennek öröme nagyértékű kegytárgyakat ajándékozott az esperesplébánosnak, aki természetesen nem is sejtette annak eredetét és a nagylelkű ajándékozási hivatalos jelentésben értesítette egyházi főhatóságát. Az egész ügy így hamarosan Rómába került, s az ajándékozás után néhány hónappal megérkezett a pápai kitüntetés. Kovács kitüntetéséről akkoriban az összes vajdasági lapok megemlékeztek.

Megszökkik a nagytrafikos

A múlt év végén meggyilkolták Budapesten Leier Amália táncosnőt, akinek összes értékeit elrabolták. A vizsgálat megállapította, hogy a felbujtó és értelmi szerző Okolicsányi László budapesti villamosvasúti főellenőr, aki Kovács „főhadnagy ural” egyike volt azoknak, akik a magyar kommun utáni időkben a legvéresebb atrocitásokat követték el. Okolicsányi néhány héttel ezelőtt részletes vallomást tett a vizsgálóbíró előtt ezekre az ügyekre vonatkozóan is, s többek között kitért a bonyhádi nagytrafikos karrierjének

részletezésére is. Amikor Kovács össze-kötetése révén értesült erről,

hárommilliórd magyar korona értékű valutával hirtelen eltűnt Bonyhádról.

Az összes magyarországi lapok ismertetik ezt a különös szökést, amelynek igazi indítókai csak most derülnek ki.

Kovács Temerinben született

Kovács Ákos alig három évtizeddel ezelőtt Temerinben látta meg a napvilágot, ahol apja még ma is szíjgyártó. A derék és egyszerű iparosember urat akart nevelni a jóeszű gyerekből, aki néhány évig a novisadi polgáriiskola padjait koptatta. A vásott gyerek azonban nem bírta ki az iskolai fegyelmet, s hamarosan el is távolították az intézetből. Hogy a háború, illetőleg a forradalom kitöréséig hol tartózkodott és mit csinált, nem lehet megállapítani. 1918. novemberében önkéntes káplár volt, 1919 őszén már főhadnagy, később földbirtokos, közben rablógyilkos.

Kovács bevonul Temerinbe

Öt nappal ezelőtt a bonyhádi nagytrafikos autón bevonult Temerinbe, ahol meglátogatta szüleit, majd minden ismerősének eldicsekedett, hogy „a magyar kormány megbízásából Angorába megy lovakat vásárolni.” Ez természetesen éppenny nem igaz, mint egyéb meséi, de ezt még megtoldotta azzal, hogy közben Rómában felkeresi a pápát, akinek „személyesen” fogja köszönetét kifejezni. Egnapos temerini vendégszerelés után a gyilkos vonatra ült, s azóta már talán valóban Angorát szerencsétlenni ez a nem mindennapi szélfűvés, akinek karrierjében, mint csepp vízben a tenger, benne van egész kora.

Legújabb értesülésünk szerint az „eltűnt” bonyhádi nagytrafikos felkutatására a magyarországi nyomozhatóságok körözölevelet bocsájtottak ki.

Halálos szerencsétlenség Cservenkánál

A sofför meghalt, Protics novisadi garáztulajdonos életveszélyesen megebesült

Protics Milán novisadi garáztulajdonos tegnap délután egy Ford autón Somborból Novisadra indult. Az autót Ilin Györgye sofför vezette. Cservenka előtt a csatorna hídja előtt a motort defektus érte és a teljes sebességgel haladó automobil az ut árkába fordult.

Ilin sofför és Protics Milan nagy ivben kirepültek az automobilból. A sofför olyan szerencsétlenül esett, hogy azonnal meghalt, Protics pedig életveszélyesen megebesült.

Protics Milánt Cservenkán vették ápolás alá és innen szállítják majd a sombori kórházba.

— A lakástörvény bizottsági tárgyalása. A törvényelőkészítő bizottság tegnapi ülésén a lakástörvényt egészében elfogadta és utána rögtön áttért a részletes vitára. Ennek során olyan javaslat történt, hogy az őszi hónapokban költözéskor tilalom legyen. Gyuricsics Márko népjóléti miniszter kérte, hogy ezt a kérdést tanulmányozhassa és hétfőn adja meg a választ.

— Nem nyílik meg a zagrebi mintavásár. A zagrebi mintavásárt ma délelőtt fogják megnyitni minden ceremónia és formalitás nélkül. Az idei mintakiállítás 700 kiállító vesz részt és ami a legfeltűnőbb, hogy több a külföldi kiállító, mint a belföldi. Egyedül Franciaország iparát 120 cég képviseli. Az idei mintavásáron feltűnően van képviselve az automobil és a papíripar.

— A zagrebi községi választások. Május 10-én tartják meg a zagrebi községi választásokat, amelyen a parasztpárt, a Zajednica és a jogpárt (Frank-párt) jobbszárnya egységes blokkban fog résztvenni.

Hirdessen a Délbácskában!

HIREK

A trónfosztott párisi nő

A francia társadalmi élet megfigyelői fájdalmasan írják már hosszú hónapok óta, hogy „Európa legkedvesebb termelvénye, a parisienne elvesztette bejolyását” és a dicsőség, hogy a világ összes asszonyai között a párisi nő a legkívánatosabb, már csak a multé. A született párisi hölgy kezéből már tulajdonképpen a mult században kivette az uralkodói jogart a dél-francia lány, a midé rejtelmes szépsége. Csakhamar erős konkurenciája támadt a spanyol nőben, amelyet Franciaország regényírói állandóan ideálizáltak. A francia sajtó érzékeny az ilyen jelenségek iránt és a nacionálisok sohasem tudják megbocsájtani az idegenek uralmát. Egy orosz szabó lednya Párisba jő, elveszi feleségül egy portugál herceg és starja lesz a hét-százéves arisztokrata társadalmi életnek. Különösen az Action Française-nek fájnak szíve gyökeréig az idegen nők. Leon Daudet már Gambetta életéről írt regényében politikai célokra használja ki a párisi nők lecsuszását és a Gambetta-regénye főhősnéjével a következőket mondhatja:

Látjátok az idegen nőt, amint a párisi társadalmak hatalmi körébe benyomul? Kémni lesz belőle! Huzódjatok egymás mellé francia nők és tegyétek lehetetlenné a külföldit, hogy ne raboljon meg benneteket fénytektől és társadalmi állásotoktól.

Az 1924 év a párisi nő végleges detronizálását jelentette. Dumas Alexander regényének idénye, a „grande salonnière” uralma végleg letűnt, amerikai és a brazil nő lett a párisi. A Boulevard Saint-Germain előkelő negyedeiben angol nők tanyáznak. Az ó-francia szalonokat megvetik az amerikai milliárdos nők. Egyik elkeseredett nacionalista ír, aki még Loynes asszony lábainál állt, ez utolsó francia nagy nő árnyékában, aki azzal dicsekedhetett, hogy a harmadik köztársaság Egeridja, a következőket írja: Bizonyos, hogy egy új Dreyfussaffér lesz rövidesen az amerikai szalonok életéből.

Idegenek vették át a francia divat irányítását is. Amerikából jönnek át híres divatmesterek, magukkal hozva a mannequineket is. A Newyork Herald kábelsírgönye jelenti: A „Leviathan” gözös husz gyönyörű amerikai próbahölgyet hoz Európába egy ismert párisi cég részére... Mindenütt az orosz nők, lengyel nők, zsidó nők, magyar nők érvényesülnek, — lásd Sisters Dolly- és a „midinette”-tipus már csak a régi regényekben csillogtathatja szépségeit. Kabaré, színház teljesen orosz befolyás alá került. Divatos vendéglőkben gazdag amerikai orosz nővel táncol, a francia már nem érdekli. Egy délamerikai napi lapban pár nappal ezelőtt olvastuk leletett: „Páris éjszakája egy pétervári éjjelre emlékeztet.”

Egyik montmarti kabarében a három legszebb asszony orosz, amerikai és spanyol eredetű. A Nagy Operának csaknem egész balettszemélyzete orosz. A dbéli Párisban egész idegen városrészek fejlődnek ki és ezek társadalmi élete tulcsillogja a bennszülött párisiakét. Ami a jövőt illeti, a párisi nő kilátásai igen rosszak. E pillanatban a revánzsról álmodik és e vágyódását, amelyet érthető hiúságok jütenek alá, a nacionálisok ki is használják. Sok nő azért rajong a rojalistákért, mert bízik bennük, hogy ezek ismét feltámasztják a nagy századot, amelynek mostanság a „külföldiek” visszavonhatatlanul befűtültek.

— Kultur est. A beltéri kath. kör legközelebbi estélyét ma 1/9 órai kezdettel tartja a következő programmal. 1. Radicevits—Jovánovits „A boldog pásztor” éneklő a vegyes kar. 2. Radicevits—Rohonyi „Ima” előadja Will Olgica. 3. „Branko Radicevits élete és irodalmi méltatása” dr. Petrovits Milan előadása. 4. Radicevits—Rohonyi „A vándor” előadja Veszelnovics Hajnalka. 5. Radicevits—

Az abszolutizmus végnapjai Keleten

Két nagy politikai változás jellemzi ma a világot: az európai, amely 1917 és 1918-ban a monarchikus államformák összeomlását eredményezte, a mohamedán, amely a huszadik század elején még mindig általános abszolutizmus nyüjét rázta le vagy lerázni igyekszik. Az európai krízis nyomán az egyes államok egymáshoz való viszonya mélyrehatóan befolyásolódott, míg a mohamedán Kelet és a Nyugat világa között váratlan nehézségeket támasztott.

Ezeknek a nehézségeknek legutolsó példája Egyiptomban merült fel, melynek folytatán Zaglul pasa elnökkel való választása az éppen csak, hogy megválasztott képviselőház felosztására vezetett.

A huszadik század végéig Azsia és Afrika nagy muzulmán államait régi keleti abszolutizmus kormányozta, amely számtalan hibája és hátránya mellett még mindig fenn tudta magát tartani, meg volt még a tekintélye és parancsainak senki sem mert ellenszegülni.

Ezek az abszolút kormányok szolgálták közvetítőként az európai nagyhatalmakkal szemben, mert ezek iránt bizonyos tiszteletet és félelmet érezve, igyekeztek velük jó viszonyban lenni. Ez a rendszer legnagyobb tökéletesítését Egyiptomban érte el, ahol Anglia 1882-től kezdve egészen 1914-ig valóságos felségjogokat élvezett, pedig mindössze csak egy pár ezer katonát tartott érdekei biztosítására. Mihelyt sikerült tanácsosait és tanácsait a Kedve kormányával elfogadtatni, kénye-kedve szerint fordíthatta a maga hasznára az uralkodói tekintélyt, amely, ha a török szultánnal nem is vehette fel a versenyt, mégis nagyon jelentős volt.

De ez az állapot nincs már többé, belépett a történelem keretébe. Nincs már szultán Konstantinápolyban, nincs már kidive Kairóban, aki ott amannak a helyettese volt. A perzsa sah trónja inog Teheránban. A fezes köztársaság uralkodik Angorában, ahol a hatalom magán viseli a demokráciának is, a diktatúrának is a bélyegét. Egyiptomban európai mintára készült alkotmányos királyság alakult ki. Még nem lehet egészen jól előrelátni annak a változásnak végeredményét, amely Perzsiában forr. Angora és Kairó kormá-

Schulpe „Der Wand'rer und das Vogelein” előadja: Helfrich Etelka. 6. Radicevits—Horejsek „Leány a kútnál” éneklő: Fisztrich Irma, zongorán kíséri: Szotits Mancika. 7. Radicevits—Andor „Halálsejtem” előadja: Kovács Mihály. A kultur est-en kizárólag tagok és hozzátartozói jogosultak megjelenni. Belépődíj nincs.

— Uj hivatalos órák a rendőrségen. Mihaldzsics Sztanoje főkapitány ma kelt rendelete értelmében a rendőrség a jövő héttől kezdve délelőtt 8 órától 12-ig és délután 3 órától 5 óráig tart hivatalos órákat.

— Szerbnyelvi-tanfolyam. A belt. kath. kör tagjai és hozzátartozói részére szerbnyelvi tanfolyamot rendez. A tanfolyam május hó 4-én kezdődik. Az előadások naponta — vasár és ünnep nap kivételével — d. u. fél 7 és fél 8 óráig tartatnak a kör nagytermében. Tandíj egy óra 80 dinár. Jelentkezni lehet naponta 6—8 óra között a titkárnál esetleg írásbelileg a levélszekrény útján.

— Hirtelen halál. Pértéken délután szívizélhűdés következtében hirtelen meghalt Katyanszki Milán szobafestő mester az Iparos Szövetkezet elnöke és a Neven alelnöke. Temetése vasárnap délután lesz.

(x) Aki jól akar szórakozni az beiratkozik a Kardos kölcsönkönyvtárba mely Kralja Petra u. 19. szám alatt van.

nyainak minden különbözősége mellett is sok hasonlatosságot lehet találni, ami egy bizonyos oldalukat illeti: nem szolgálnak már többé alázasos és engedékeny közvetítők gyanánt saját országuk és Európa országai között.

A jobban elszigetelt, távolabbi, akaratossabb Angora nyilván visszautasítja ezt a szerepet. A jobban érintkezésben lévő, közelebbi, szelidebb Kairó hajlandó volna a brit hatalomnak kedvére lenni, csak hogy hol van az a jól fegyverezett lakosság, amely ellenetés nélkül szolgálta a kedve kormányát? A minden lépten-nyomon felmerülő akadályok, amelyekbe Anglia Egyiptomban ütközik, mind ebből az átalakulásból következtek.

Ami a legkülönösebb ebben a helyzetben, az az, hogy Anglia maga volt ennek felidőzője. A kedve tekintélye a háboru előtt épügy, mint a szultáné, a belső források kiapadásával arányosan csökkent, Anglia 1914. év őszén a kedve németbarát érzelmei miatt a helyzetet gyökeresen megoldotta. Azok az államférfiak, akik a kedvét akkor letették és Egyiptomot protektorátussá változtatták, meg voltak győződve, hogy az utolsó követ gördítették el Anglia útjából, amely a Nilus völgyén való uralmát akadályozta. Hanem rosszul csinálták meg számadataikat, mert a legbiztosabb és legkényelmesebb eszköztől fosztották meg magukat.

Mihelyt a régi törvényes intézmény megszűnt, amely mögött az idegen befolyás rejtőzködött, Anglia személtében találta magát az egyiptomi néppel és kormányzatát csakis a tiszta nyers erőszakra alapíthatta. Már pedig másforma katonai erőkre lett volna szükség, hogy egy olyan országgal szemben, mint Egyiptom, idegen és keresztény hatalmasság akaratát érvényesítse!

Ebben rejlik az oka annak, hogy Anglia végtére 1922-ban lemondott protektorri mivoltáról és beleegyezett az alkotmányos királyság létesítésébe, továbbá Egyiptom korlátolt függetlenségét elismerte. Lehetetlen még a gondolata is egy olyan protektorátusnak, amelyben kisszámu katonai erő fentartása mellett is tekintélyes bennszülött kormány támogatása nélkül valamely hatalmasság befolyását épségben tartsa.

— A református egyházközség közgyűlése. A novisadi református egyházközség vasárnap délelőtt 11 órakor az istentisztelet után közgyűlést tart a felső református iskolában. Tárgy: Az évi lelkesítő összefizetésnek 50 métermázsza buzáról 80 métermázsza buzára való felemelése s felhatalmazás az ennek megfelelő adókulcs megállapítására. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára kéretnek a tagok minél nagyobb számban megjelenni a közgyűlésen.

— Utonálló vándorlegény. A novisadi rendőrség ma letartóztatta Bornloros Imre vándorlegényt, aki nemrég Potrovci mellett megtámadta az országoton haladó Deutchmann Lajos mitrovicai asztalossegédet és elvette tőle hátizsákját. A többszörösen büntetett csavargót átadják az ügyészségnek.

— Revolver a cigánynál. A novisadi rendőrségben ma őrizetbe vették Jovanovics Lázár maradéki cigányt. Megmotozásakor egy kilencmilliméteres forgópisztolyt és nyolc töltényt találtak nála. Kitoloncolása iránt megtették a szükséges intézkedéseket.

— A kisértő pénz. Crnojaks Ni-kola szilbási csendőrmester napokig keresett egy rablóbandát faluja környékén. Végre sikerült is neki a négy tagu bandát elfogni, amikor megmotozta őket, mindegyiknél talált néhány vadonatuj százdinarost. Ez a pénz kisértésbe hozta az öreg csendőr-

mestert. Elgondolta, hogy hány kellemes mulatságot lehetni rendezni a pénzből, ha az övé lenne. De miért ne lehetne az övé? A rablók nem mernek majd szólni, hogy pénzt találtak náluk, ősem szól róla és így megmaradhat neki a pénz. A gondolatot tett követte Crnojacski a pénzt tárcájába tette és megtartotta. A törvénytelen pénzszerezés azonban kiderült, Crvojacskit letartóztatták és tegnap bekísérték a novisadi ügyészség fogházába.

— A római zarándokut. Miután a római zarándokutra jelentkezettek közül tizenketten visszaléptek, a plébánia hivatal keddig még elfogad jelentkezőket a visszaléptek helyére. A római zarándok ut II. osztályon lakással együtt 1500 dinárba kerül, az étkezés még külön 500 dinár. Az egész római ut tehát II. osztályon lakással és étkezéssel együtt 2000 dinárba kerül.

— Értesítés a nyugdíjasoknak. Értesüléseink szerint a Nyugdíjas Szövetség agilis elnökének Schindler János valamint Csernye Mór urnak szíves közbenjárására sikerült megnyerni a nyugdíjasok részére egy novisadi orvost, aki a rendes orvosi honorárium egyhatod részéért hajlandó a nyugdíjasok kezelését elvállalni. Továbbá az összes novisadi gyógyszerárak 20 százalékos engedményt adnak a nyugdíjasok részére. A legnagyobb elismeréssel adózunk nemes eljárásukért, úgy a vezetőségnek, mint mindazoknak, akik a nyugdíjasokért ezen emberbaráti áldozatot meghozták! Kérjük a nyugdíjasokat, hogy minél számosabban iratkozzanak be egyesületünkbe.

Schwarziose Parfüm

30 illatban dekánként 12 dinárért kapható HELLER PARFUMERIE Novisad, Duna-utca 22. 508-4-30

— Tolvajok az ügyészségi fogházban. Tegnap a titeli csendőrség a novisadi ügyészség fogházába kísért Szabó Károlyt, aki Titelen követett el több lopást, a mali idjosi csendőrség pedig Szabó Józsefet, akit ugyancsak lopással vádolnak.

— Orvosi hír. Uj orvos, dr. Haim A. bór és nemigyógyász volt bécsi és budapesti klinikai orvos megnyitotta rendelését Novisadon, Zseljeznicska ul. 14. sz. alatt. Rengel: 8—10, fél 2—4-ig, nőknek 6—6, Kosmetika 11—12.

— Leesett a fáról. Péterrévei tudósítónk jelenti: Gutwein Frigyes péterrévei negyedik osztályos elemi iskolai tanuló a napokban több társa kíséretében kiment a Tiszaparti erdőbe játszani. Közben észrevették, hogy a magas nyárfákon igen sok varjúfészek van. Gutwein nagy vakmerőséggel fel is mászott három fára, le is dobta a fészket a varjú fiókákkal együtt, amikor a negyedik fát is megmászta és a fészket onnan is ledobta, letört alatta a vékony ág és talán tizenöt méteres magasságból lezuhant. És közben többször próbált kapaszkodni a kiálló ágakba, mire pedig leért, teljesen összezsuzta magát. Eletbenmaradásához semmi remény.

WAGNER-nál

a táncz ezután 6 órától 1/28-ig.

Piaci árak április 25-én:

Vágómarha la	—	10.—11.—
Borju	—	16.—18.—
Sertés	—	14.—17.—
Malac 4—6 hetes	—	700.—800.—
Bárány	—	12.—13.—
Vágott hal	—	50.—
Hal	—	28.—30.—
Hal, apró	—	15.—16.—
Hizott lud	—	20.—23.—
Sovány lud párja	—	170.—200.—
Kacsa párja	—	90.—
Pulyka párja	—	180.—210.—
Csirke	—	65.—80.—
Tojás	—	1.—
Muhar széna	—	1.—
Szalma	—	—40

Az APOLLÓ-ban ma:

QUO VADIS...! I. része

a II. RÉSZ április hó 28-án és 29-én.

— **Beogradban betiltották a lakók gyűlését.** A beogradi lakók szövetsége vasárnapra nagy tiltakozó népgyűlést akart tartani, a rendőrség azonban megtiltotta a népgyűlés megtartását. A beogradi lakók szövetségében emiatt nagy a felháborodás, mert az a vélemény, hogy a kormány a háziurak akart kedveskedni, amikor betiltotta az ülést. A lakók szövetsége mégis meg akarja tartani a gyűlést, azonban más helyen.

— **Gépész és fűtővizsga.** A becskerekéi gépész és fűtő vizsgáztató bizottság április hó 28-án vizsgát tart a lokomobil gépészek és stabil fűtők részére. A vizsga előtt minden jelentkező köteles a kurzuson résztvenni, amely április hó 23-án kezdődik. E napon minden jelentkezőnek Becskerekén kell lenni. A jelentkezőknek a következő okmányokat kell magukkal hozniok: keresztlevelet, erkölcsi bizonyítvány és igazolvány a községi előjárásigótlól a gőzgépek mellett eltöltött praksisról.

— **A mozdonyvezetők és hajógépészek bizonyítványait,** amelyeket nem államnyelven állítottak ki, csak akkor használhatják lokomobilok és stabil gépek vezetésére, ha a becskerekéi gépész és fűtővizsgáztató bizottság azt államnyelvre kiállítja. A becskerekéi bizottság május 31-ig állítja ki ezeket az államnyelvű bizonyítványokat. Aki államnyelvű bizonyítványt akar, annak kérvényéhez 1.) az eredeti bizonyítványt (amit visszakarap) és 2.) 5 dináros okmánybéléssel ellátott kijelentést kell mellékelnie arról, hogy kvalifikációja megfelel a lokomobil vezetők képesítésének.

(x) **A Srpska Zadružna Banka** Novisad (Szerb Szövetkezeti Bank Rt.) faterlepet átvették és teljesen ujonnan berendezték. Ajánljuk dus választéku raktárunkat *ugy puha- mint kemény-fűrészanyagban* (tölgy, kőris, dió, cseresznye, szil, bükk, hárs és gyertyán) *asztalos és épületfában, bogdnár-káddár-fában, keréktalp-küllő és szőlőkaróban* valamint mindennemű *komóly és puha tífzfában.* Kérjük a n. é. közönséget pontos kiszolgálásunkról és mérsékelt árainkról meggyőződni. Kiváló tisztelettel **Faipar Társaság** (Drvarsko Industrijsko Dr.) Novisad-Palanka-Apatin.)

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzöterem és gombáthuzás. Legújabb függöny, stor s fehéremű minták

Sport

A NAK-sporttelep mai programja. A mai napot ismét a NAK tölti ki sportprogrammal. Egyszerre két „Amatőr” hozott a novisadi egyesület és ezzel egész kiadós programot nyújt a sportbarátoknak. A verbászi Amatőrök (2 órákor játszanak) még nem voltak Novisadon, reméljük, bemutatkozásuk a NAK B csapata ellen sikeres lesz. A főattrakció természetesen a zemuni Amatőr-NAK találkozója. Mindkét csapat formája tetőpontján van és izgalomban bővelkedő játékot várhatunk. Ez a mérkőzés fél 4 órákor kezdődik. Az előmérkőzést Simovics, a másodikat Nemes vezeti. **Nevezetes goalt lőtt** Német-Feri, a NAK kitűnő csatára husvét vasárnap. Az a goal ugyanis amelyet a zemuni ASK-nak lőtt, az első NAK goal volt, amit az újpályáján az egyesület elért. A NAK egyes sportrajongói rögtön elhatározták, hogy azt a játékost, aki ezt azt emlékezetes goalt lőtte, megajándékozzák. A gondolatot tett követte és Német Ferinek ma a pályán egy remek ezüst cigarettatárcát nyújtottak át.

A **Juda Makkabi** ma Palánkán a Sloga csapatával mérkőzik.

Az **alant felsorolt NAK** játékosokat ezután is felszólítja az intéző, hogy a megadott időben megjelenjenek d. u. 2 órákor:

Kovracsek, Varga, Horváth I., Aranyosi, Weiss, Heterle, Molnár I., Németh Feri, Horváth III., Schubert, Paszt II. Tartalék: Radoszavlyevics.

Délután fél 4 órákor Paszt I., Martin, Gottwald, Antonics, Peikert, Alexi, Bertók, Spiller, Breznik, Lerch, Schäffer. Tartalék: Schmidt.

Délután 9 órákor a következő játékosok megjelenése kötelező: Bábin, Butter, Pelikán, Majoros, Radoszavlyevics, Boros, Neuwirth, Peikert II., Horváth IV., Ditrich, Lerch III., Otta, Molnár II. és Giorgijevics.

A **jugoszláv birkózóbajnokság** megrendezéséért két város vetélkedik. Sombor és Novisad kérték a Birkózószövetséget, hogy megkapják május 9-re és 10-re a bajnoki versenyt; döntés azonban még nem érkezett. Nagyobb a valószínűség, hogy Novisad kapja meg a versenyrendezést, miután a múlt évben Somborban volt a verseny.

A **zemuni Amatőrök** a 11 órai gyorsvonattal érkeznek Novisadra. A NAK ugyanazzal a csapattal áll ki ellenük, amellyel a Gradjanskít husvétkor legyőzte. A mérkőzést Nemes vezeti. Az előmérkőzés keretében a verbászi Amatőrök mutatkoznak be. Miután a Karagyorgye-pályán semmi mérkőzés nem lesz, előreláthatólag rekordközönsége lesz vasárnap a NAK új pályáján.

A **beogradi válogatott** végleges összeállítása, amellyel a zagrebiak ellen játszik a következők: Laki, Ivkovic, Petrovics—Nacsevics, Mahek, Markovics—Gyurics, Wetzler, Luburics, Petkovic, Szekulics.

A **BSK—Jugoslavia** mérkőzést május 3-án játsszák le a BSK-pályán.

Igen **megegyesült** a Juda Makkabi csapata. A Wienerneustadtól ideköltözött Fleischer (volt alsóausztriai válogatott) belépésével. Fleischer lesz egyben a Makkabi amatőrtrener.

Mit **fizetnek játékosainak az osztrák profiegyesületek.** Az osztrák szövetség intézőbizottságának legutóbbi ülésén nyilvánosságra került, hogy az elsőosztályu nem amatőregyesületek a következő gázsikat fizetik: Hakoah 17 játékosnak összesen havi 70 milliót, WAC 19 játékosnak összesen havi 60 milliót, Amateure 18 játékosnak összesen havi 60 milliót, Simmering 18 játékosnak összesen havi 40 milliót, Admira 17 játékosnak összesen havi 25 milliót, Wacker 18 játékosnak összesen havi 40 milliót, a Vienna 15 játékosnak összesen havi 60 milliót, Rapid 20 játékosnak összesen havi 50 milliót, a WSC 19 játékosnak összesen havi 50 milliót, Slovan 19 játékosnak összesen havi 40 milliót, Rudolfsbügel 17 játékosnak összesen havi 25 milliót.

Tőzsde

Chicago terménytőzsde

1925 április 25, 10 óra

Buza	Tengeri
Május 150. ^{5/8}	Május 106.—
Julius 139. ^{5/8}	Julius 109. ^{5/8}
Szeptember 132.—	Szeptember 108.50
Irányzat: szilárd	(Avala)

Novisadi terménytőzsde

1925 április 25. (Hivatalos jegyzések)

buza	Tengeri
bácskai 75-76 kg, 2% duplikát kassza kötés 477.50-480, 200 mm	bácskai dup.kassza kötés 175, 500 mm
bánáti 75-76 kg, 3% szentai paritás kötés 470, 100 mm	bácskai V-VI, d. k. kötés 200, 500 mm
szerbiai 73-74 kg, 3% beogradi par. d. k. kötés 425, 300 mm	szerémi dup.kassza kötés 175, 400 mm
	szerbiai VI, dunai h. kötés 205, 4000 mm

Buzaliszt
bácskai 6. kenyérl. kötés 520, 200 mm
Irányzat: nyugodtabb

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalata

Apró hirdetések.

UJ PÁRISI NŐI és GYERMEK KALAPOK és átalakítás, elsőrangú szakmunka, olcsó árak. FISER-né kalapdivatterme Futoski put 77. (Lövölde épületben.) Tanuló leány felvétetik. 720-1-2

FAJGALAMB KIARUSÍTÁS! Tenyésztés felhagyása folytán naponta 12-2 óráig, vasárnap egész nap. FISER, Futoski put 77.

KIADÓ két helyiség műhelynek vagy raktárnak Futaki ucca 70. 709-1-2

FŐZNI TUDÓ minden leány felvétetik. Cim megtudható e lap kiadóhivatalában.

MINDENEN SZAKÁCSNÓ jó fizetéssel, kis családdhoz kerestetik. Cim a kiadóban.

MOZI, teljes berendezéssel, üzembn, társas viszony miatt eladó. Cim a kiadóhivatalban. 729-1-2

Minden méretű és minőségű **SZÖNYEGEK** gazdagon felszerelt raktára: **Hemler Péter Utódainál, Novisad.**

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy ujonnan épült termemben f. hó 26-án vasárnap **nagy mulatságot**

rendezek. Délután 4-7-ig **tamburahangverseny**, este tánc reggelig. A zenét a kishegyési elsőrendű tamburazenekar szolgáltatja. Kitűnő vörös és fehér borról, frissen csapolt sörről és hideg ételekről gondoskodtam. — Számos látogatást kér **Dropka Ferencné**, nagyvendéglős, Darányi-telep III. ut, 54. szám. 733-1-1

A LÉH JAKAB-féle JUBILATE DEO (ZENGJETEK ISTENNEK)

c. imádságos- és énekeskönyv újabb, szebb és bővített (VI.) kiadásban újra megjelent. Ezen könyv — gazdag tartalmánál fogva — 28 év alatt mindenfelé elterjedt. Ugy az iskolai növendékek, mint pedig a felnőttek előtt ez a legkedveltebb imádságos- és énekeskönyv. E könyv tartalmazza az összes szükséges imákat és letenyéket és 234 szebbnél-szebb éneket, mely énekek a legkedveltebbek és azért a legelterjedtebbek. Mostani külső kiállítása az eddigiekénél sokkal kiválóbb. Kissé nagyobb; papíra finomabb, kötése szebb és erősebb. Ára félvászonkötésben 20 dinár. Minden 10 példány után 1 tiszteletpéldány jár. Kapható a kiadónál:

ÁBRAHÁM JÁNOS

könyv- és papirkereskedésben Novisad, Kralj Petar ulica 30. szám, ahol egyéb iskolai és irodai szerek is kaphatók.

HIRDETÉSEK

Gyászjelentés

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a hön szeretett férj, apa, testvér, rokon

ERDÉLYI PÁL SZABÓ

hosszas szenvedés után f. hó 25-én reggel 8 órákor az Urban csendesen elhunyt. A boldogult földi maradványait f. hó 26-án d. u. 5 órákor fogjuk a rom. kath. vallás szertartása szerint a Kamenička u. 28. számú gyászszobából örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család.

Naponta

friss liptói túró

kapható **V. Kollarskinál**, Novi Sad, Kralja Alexandra ulica 1. szám. 726-1-3

Mosó- és vasaló-intézet.

A mai naptól a mosási és vasalási árakat a következőképp szállítottam le: **Gallér** mosás és vasalással ezeltől 2 D., most 1.50 D. **Kézeltő** mosás és vasalással ezeltől 4 D., most 3 D. A többi e szakmába vágó összes munkák szintén 25%-al olcsóbbak.

Wisztra Lipót, Novisad **Temerini ut 5.** 727-1-1

Gőzölt

Bükk és Tölgy deszkákat, valamint egyéb **asztalos és építőanyagot** legjobban

LIŠIĆ DJURICA

uj **fatelepén**, **Temerini ut**, Kanálison tul szerezheti be. Telefon: 306. 711-1-24

Fűrészelt bükkfa hulladék

100 kg-ként 32 dinárért, felaprítva 36 dinárért állandóan kapható.

D. D. Za Eksploataciju Drva, Filiala Novi Sad. **A Strand uton.** Telefon 455.

Összecsukható kertiszékek

kaphatók és egyéb polgári butorok **Lenkey asztalosnál, Novisad** Uspenzka u. 12. szám. 558-1-8

Mérnökök és építészek részére alkalmas Másoló (copier) ráma

70×90 cm. nagyságban, vastag filis betéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

Könyvkedvelők figyelmébe!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy **Laze Kostića** (Széchenyi) u. 6. sz. alatt **modern magyar, német**

kölcsönkönyvtárt

nyitottunk. A n. é. közönség szíves támogatását kérve, maradjunk kiváló tisztelettel

„LITERATURA” kölcsönkönyvtár **Klemm és Schmiedinger.** 706-1-2

Jó házból való fiu teljes ellátással

pikkolónak

felvétetik.

Cim: „Ádám” hirdetőiroda Oslobodjenja trg 1. emelet. 708-1-2

Lisztes és egyéb ZSÁKOK uj és használt; ma gyári áron alul. — Uj PONYVÁK ugyancsak gyári áron alul, rendelésre bármely méretben 24 órán belül elkészülnek.	Minden minőségű ZSINEG áru nagyban, gyári áron. KOMLÓ ZSINEGEK és valódi amerikai Sisal Manilla kéveköttöző	S. H. S. területén legolcsóbban beszerezhető AVRAM SCHIFF, zsák, ponyva, zsineg nagykereskedő. Ponyva és zsák-Futoski put 4. kölcsönző NOVISAD. Telefon 403. Sürgőnycim: Jutešif. 588-1-10 FILIALA: Beograd, Karadjorjeva ulica 21. Zagreb, Triest, Budapest, Bécs. KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!
--	--	---

Egy nyersolajmotor
 30 lóerős azonnal eladó. Bővebbet:
Duna u. 5. szám alatt
 715 a vendéglősnél. 1-4

Határozat.

A rendőrfőkapitányi hivatal a városi tüzoltó szabályzat 22. §-a alapján a következőket rendeli el:

Ha a tüzoltó autók tüzhöz ki-vonulnak, szirénával vagy kürttel adnak jelet, ez alkalommal az összes közlekedési eszközöknek ki kell térni előlük az út jobb oldalára és addig ott maradni, amíg az autók nem mennek el.

Ezt azért kellett elrendelni, mert a kocsi és autók szabálytalanul közlekednek és ezáltal megakadályozzák a városi tüzoltóság gyors és szabad mozgását, ami által egyrészt az utca forgalmát veszélyeztetik, másrészt pedig a tűz gyors eloltása elé gőrdítenek akadályokat.

Az ezen rendelet ellen vétőket az 1879. évi 40. t. c. 141. §-a alapján fogják megbüntetni.

Novisad város rendőrfőkapitányi hivatala 1925. április 24.

Mihalzics
 rendőrfőkapitány.

FOJT

KALAPFESTŐ
 INTÉZET

NOVISAD

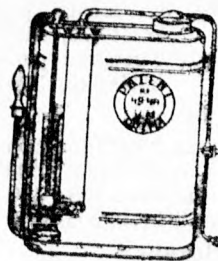
Njegoseva (Andrássy)
 ulica 9.

Braziliába

ingyenes utazásokról, valamint saját költségen az összes tengerentúli földekre utazásokról legjobb felvilágosításokat ad

BIRO AMERIKA

Novi Sad, Kralja Petra ulica 11. sz.
 716-1-6

A Vojvodina legnagyobb rézműves műhelye!

Mindennemű kész **pálinkafőző üstök**, valamint **részöl készített mosóüstök** nagy lerakata.

Műhelyemben készítek saját találmányu legújabb típusu **permetezőgépeket** 579 1-6

gummilemezek nélkül. Legtökéletesebb gyártmány, garancia mellett. Megrendelés szerint vállaltunk mindennemű, a rézműves szakmába vágó munkát **házi és ipari célokra.**

Vasa Maločić, rézműves Novisad, Risačka 32.

Mindenki festesse ki lakását!

A legmodernebb minták a leggazdagabb választékban megérkeztek. — Olcsó árak, pontos és gyors kiszolgálás. 730-1

Schmidt Rezső, szobafestő és mázoló

Laza Kostica ulica 27. szám.

A mi jelszavunk: Kevés haszon - nagy forgalom

Monašević és Stanišić

női és férfi divatáru kereskedés
 Novisad, Pašičeva (Szücs) u. 23.

Megkaptuk a tavaszi és nyári szezonra nagy választékban a férfi és gyermek **kalapokat**, különféle gyermeksapkákat, **férfi ingeket** fehérben és színesben, **alsónadrágokat**, **gallérokat**, **nyakkendőket** és **harisnyákat**.

Továbbá kész **női ruhák** és **blúzok** kötött selyemből, **kombinék** és mindenféle női **fehértanemű**. Női és gyermek **harisnyák** nagy választékban különféle árakban. **Keztyűk**, **esőernyők** és **napernyők** valamint az összes e szakmába vágó cikkek.

Ajánljuk helybeli és vidéki vevőinknek, hogy mielőtt a fenti cikkekben szükségletét fedezné, tekintse meg okvetlen saját érdekében árukészletünket vételkényszer nélkül és győződjön meg olcsó árainkról. 634-2-6

A mi jelszavunk: Kevés haszon - nagy forgalom

Figyelem! Vadászok! Figyelem!

Mielőtt fegyvert vagy bármilyen e szakmába eső árut akar venni, vagy javítást eszközölni, forduljon teljes bizalommal

IRSAY JÓZSEF

puskaműveshez, Petrovaradin, Filipovič ulica 23. szám (a posta mellett.)

Nagy raktár mindenféle fegyver és revolverekben. — Elvállal mindenféle **javítást**, ugymint: uj cső és távcső szereléseket, uj agy készítését, bar-nitást, márványozást **jótállás mellett**. Vadásztársaság tagjainak nagy **árengedmény**, ugy áruban, mint javításokban. — Királyi löporeladás!

DOLLÁROKAT

takarít meg, ha

varrógép és kerékpár

szükségletét nálam szerzi be. Forduljon bizalommal

IRSAY JÓZSEF

puskaműves Petrovaradin, Jelašičeva 43.
 653 (Fő-utca.) 1-3

I. Novisadi Dobozgyár D. BARTH, Petra Zrinjskog 17.

Előállítás: Mindenféle dobozt legjobb kivitelben, legolcsóbb árakon. Mindenféle mérték utáni megbízásokat pontosan szállít. Nagy raktár konfekciós postaskatulyákban, női kalapskatulyákban, bonbon és desszertdobozokban és cipőskatulyákban. Összecsukható redőny-skatulyák Lehmann-pomádé stb. részére. **Elsőrendű barna patentlemez és fehér falemez** gyári lerakata legolcsóbb napiárakon. Nagyság 70-100, minden erősség és szám állandóan raktáron. **Művelt bőrkereskedők részére** 25 kg. vásárlásnál már gyári áron kapható. Kérjen árjegyzéket. Mindenajta fűződrót minden számban raktáron. — **Versenyen kívüli árak!**

ÉPÜLET VASGERENDÁK,

„U“ vasgerendák, beton gömbvasak, minden méretben állandóan nagy választékban a legolcsóbb napi árak mellett raktárról kaphatók.

517 **Kuszli Gyula** 1-6
 vaskereskedés, Novisad, Temerinska u. 8.

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangu gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.
 Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel-és külföldi **quintisztia** hurokban **Eladás nagyban és kicsinyben.**

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL.

Leszállított árak!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy üzletünket reorganizáljuk és e célból

Leszállított árak!

mélyen leszállított áron eladásra bocsájtjuk az összes raktárunkon lévőárut

és ajánljuk t. vevőinknek saját érdekében, hogy mielőtt bárhol vásárolna, raktárunkat megtekinteni szivesek legyenek. Ez alkalommal meg fognak győződni arról, hogy versenyen kívüli áráimmal sok pénzt megtakaríthatnak. A reorganizálás miatt **nagyban (En Gross)** és **kicsinyben (En detail)** árusítunk. Összes árunk a leghíresebb külföldi gyárak gyártmányai és ezért senki el ne mulassza az alkalmat, hogy elsőrendű áruimból szükségletét nálunk fedezze. — Kiváló tisztelettel 408-4-10

Monašević, Lazić és Čurčić, Novisad

Pašičeva (Szücs) utca 23.

Fiók: „Majuracnál“ Pašičeva (Szücs) utca 9.